

תחקיר מח"ט 600 - אל"מ רביב

התחקיר נערך ב-30 אוק' 73

ע"י רס"ן לוין

2721

גיוס, כוננות והתארגנות החטיבה לירידה לסיני

שאלה אבקש ממך, אם תוכל, למסור לי פרטים בנושאים הבאים

א הגיוס,

ב התארגנות החטיבה לירידה

ג מצב הציוד, הטנקים, התחמושת וכל מה שהיה

ד הלחימה וסוף הלחימה.

תשובה אני אתחיל, אולי עם מצב החטיבה לקראת הגיוס. [הכוננות האפסנאית. מבחינת כמויות טנקים, אנחנו היינו מלאים והטנקים היו בכשירות. החזקנו גם את גודר הסיור והמצבה היתה לפי התקן גם כזחל"מ-ים היה מצבנו לא רע בג'יפים ובג'יפונים מצבנו היה גרוע ביותר, וגם את המעט שהיה לנו, ובעיקר את ג'יפי הסיור, האוגדה נתנה הוראה להעביר בעת הגיוס לגדוד הסיור כך נשארו בחטיבה, אם אני זוכר היטב, 3 מתוך 13 ג'יפים

היו לנו מספר דברים, שפגעו ממש בכוננות ובכוננות לגיוס. אחד הדברים היו המיקלעים 73-מ. לצערי, את נושא המיקלעים העליתי, לפחות שנה לפני תחילת המלחמה, בכל הרמות, כולל מכתבים אישיים לצערי, זה לא עזר. כאשר החטיבה התארגנה כמה חדשים לפני המלחמה, ואז כתוצאה מהאימון, תוך כדי האימון, הוחלפו המיקלעים 73-מ למיקלעי "בראונינג" דו-תכליתיים. זאת, בסט גדודי אחד, ל-36 טנקים בלבד. כך ש-2 גדודים אחרים, הייתי אומר, יצאו למלחמה ללא מקלעים. גם מקלעי מפקד, 85-מ, לא היו לנו בכמות מספקת לפי התקן, כך שהיו לנו הרבה מאד טנקים שיצאו למלחמה עם מיקלע אחד וגם הוא לא תקין.

נושא שני שפגע בכוננות - וגם זה היה בטיפול ארוך מאד, לפני הגיוס למלחמה, זם-גושא התחמושת. תחמושת הבטון היתה מרוכזת בבונקרים ליד חט' 8, בשדה-הימן. אך לא היו עדיין לפני הבונקרים משטחי בטון, שהיו מאפשרים הוצאת המארזים ע"י מלגזות בצורה מהירה. כל זאת, למרות שהכנת משטחי הבטון היתה בתכנית העבודה כבר חדשים. כתוצאה מזה עבדנו בתחילה עם 2 מלגזות, מלגזה אחת חשמלית בתוך הבונקר ומלגזת דיזל בחוץ. בהמשך אנו ארגנו מלגזות גוספות למעשה, אח"כ התחמושת לא עיכבה את ההצטיידות, למרות שזה פגע בסדר הטוב ובמהירות

דבר נוסף, שאני חושב שפגע מאד בכל שלב ההתארגנות, זהו דרך הכניסה לחטיבה. גם את הנושא הזה אני העליתי חדשים מראש, כולל לראש אנ"א. לציג לדעתי זו לא דרך, שבעת גיוס אפשר להניע עליה חטיבת טנקים על מובילים. במקרה, לא היו לנו מובילים, אז נסענו על שרשראות. אבל, גם כך היו שם פקקי תנועה, הרסו את שפת הדרך, עלו על השטח בצילי הדרך והרסו גדרות והיה בלאגן גדול ביציאה. כל זאת כתוצאה מחוסר דרך נורמאלית באורך 600 מטר עד הכביש הראשי [זיזודים היו לנו מלא, חדשים וטובים] הבעיה העיקרית והחשובה היתה נושא המיקלעים. (אנב, למעלה מ-3 שבועות, מתחילת המלחמה עד היום הזה, לא נפתר, אהמול קיבלתי התראה, שהיום יבואו להסב לנו את המיקלעים, אך עד לרגע זה

2/.

אף

2725

אחד לא הופיע) Φ_k

היו לנו עוד כמה דברים קטנים, אבל חיוניים, שהיו בתיקון, כמו ציור אופטי וחוסר במכשירי קשר אבל הבעיות העיקריות נגעו למיקלעים, לנושא הבאת התחמושת, לחוסר בג'יפים וב-ג'יפים, שנגרעו בעיקר כתוצאה מזה, שביום הגיוס לקחו מאיתנו והעבירו אותם לגדוד הסיור ולמפקדת האוגדה ולציר הכניסה והיציאה מהמחנה

כוננות אכ"אית

היינו עם כח-אדם מעל התקן, כתוצאה מהורדת התקנים בגייס כמה חדשים לפני זה ואי-לקיחת האנשים המיותרים. אבל, היו חסרים לנו כמה פונקציונרים, בתפקידי מפתח. החוסר לא היה גדול והייתי אומר כי היינו מלאים, חטיבה כשירה, מאומנת, עם אנשים מצויינים בתפקידם

שאלה אילו פונקציונרים היו חסרים?

תשובה היו חסרים קצין אפסנאות, מ"מ חפ"ק, סמ"פ מפקד היו לנו בעיות, שנבעו מכך שאנשי החטיבה הם צעירים מאד ויש הרבה מאד אנשים שלומדים בחו"ל. מספר די רב של אנשים היו בחו"ל. מה שהפריע לנו, שאנשים בתפקידי מפתח - כמו 2 מ"פ - פים ו-קמב"צ, שהייתי שם אותו מייד להיות מ"פ - אבי-שאו, סוקניק דן בונה - ברגע שהם חזרו, לקחו אותם לחטיבות אחרות, לתפקידים אחרים, במקום לתת אותם לחטיבה כתוצאה מכך נשארו פערים

הגיוס

אם פקודת הגיוס קיבלנו ביום הכיפורים בשעה 0930 אלי צלצלו רבע שעה יותר מאוחר אני מייד הנחתי, שזה משהו רציני מאד, אם ביום הכיפורים עם ישראל מחליט להתגייס המערכת הופעלה מייד והיא פעלה, לפי התכנית, כשורה. הבעיה הראשונה היתה, שלא קיבלנו את הרכבים, מוניות, אוטובוסים לפי התכנית שאלה להפצה או לאיסוף?

תשובה גם לזה וגם לזה, אבל בתחילה להפצה את האוטובוסים הראשונים להפצה היינו צריכים לקבל ב-2+ קרי ב-1130 ואילו אנחנו קיבלנו את כלי הרכב הראשונים ב-5+ קלומר, היה פה איחור של 3 שעות בקבלת הרכב כתוצאה מזה אני הנחתי, שגמר ההתארגנות, גם כן, לא יסתים ב-24+ ק, אלא ב-27+ ק. הסתבר אח"כ כי הפער הזה בהחלט "כיסה" את עצמו. האנשים התייצבו במהירות, חלקם ביזמתם, חלקם ע"י קריאה טלפונית. קיבלנו גם פל"טירונים לעזרה, ולמעשה, עד שהצוותים התחילו להגיע - עיקרם בסביבות 2100 בערב - אז כבר כל הזיוד, כל התחמושת הכבדה והקלה, היו ליד כל טנק

התנועה משדה תימן לסיני

למעשה, הפלוגה הראשונה זזה ממחנה שדה-תימן, על שרשראות, לכיוון סיני, בסביבות 0300-070330 אוק' לפנות בוקר

שאלה היה לי הרושם, כי התחילו לזוז בסביבות 0500...

תשובה לא הפלוגה הראשונה התחילה לזוז בסביבות 0300-0330. בהמשך היו 2 פלוגות, שזזו במת-אחת בסביבות 0500,

על כל פנים, אני זוכר דבר אחד, שב-070930 לפניה"צ, כלומר ק-24, מפקדת החטיבה, עם 5 פלוגות, הייתה כבר באזור אבו-עבילה כולם נעו על שרשראות יתר הפלוגות המשיכו להגיע, כאשר היו עוד 9-10 טנקים מאחור, אשר עדיין אספו את אנשי הצוותות האחרונים שלהם והם הגיעו יום וחצי יותר מאוחר

ה-טמח"ט נשאר מאחור והוא "דחף" את יתר הפלוגות קדימה אני, עם 5 פלוגות, בסביבות 1300-071400, הגעתי לרפידים ובעבור כשעה וחצי לטסה משם, אם אני זוכר היטב (כי אינני זוכר האם זה היה באותו היום, אבל אני חושב שזה באותו היום), ישר בציר "עכביש" (במקום שנקרא "אצבע ז") ל"חמדיה". תססנו את "חמדיה" וכלשוף, ונשארו באזור הזה ב-3 הימים הראשונים.

תאונה בשלב הגיוס

אולי קצת אחזור ואציין ^{הנה} כי בדרך לחטיבה, מחיפה לשדה-תימן, נהרגו סמג"ד 410 וקצין החימוש שלו ~~א~~ בתאונת דרכים. זה היה ביום הגיוס, ביום הכיפורים. הוא קיבל הודעה טלפונית, אני אישית, דיברתי אתו אמרתי לו - "בוא מהר". הוא התיישב על ג'יפ, אסף את קצין החימוש שלו, שהוא גם כן ~~א~~ חיפאי, והתחילו לנוע. ברחובות הוא התנגש במשאית ונהרג. כך שגדוד 413 היה מראש בלי סמג"ד וכלי קצין החימוש.

המלחמה

לא אתאר את מהלכי המלחמה לפי ימים, כי איני זוכר ימים, אלא ארועים [התישבנו על "אמציה", כאשר
א. ³²⁴גמ' 409 ישב באזור צפון "חמדיה" והרכסים שבין "חמדיה ל"מכשיר" - אזור סגול 202
ב גדר 407 ישב על "כישוף" בפריסה רחבה למערב, ופלוגה אחת של הגדוד הזה ישב בדרום "חמדיה"
וחסמה את ציר הכביש.

ג. גרור 410 ישב על הרכסים שמצפון ומזרח ל"חמדיה", אדום 6526, 6626.

מבחינת הפיקוד, עמדנו כך. בשלב זה, היו לי 2 סמח"טים! סמח"ט אחד סדיר - יהודה בכר, וסמח"ט איש מילואים, שהיה במשך שנהיים סמח"ט בחטיבה - מישקה גהוראי. המג"דים היו מג"ד 407 - עובד מעוז, מג"ד 409 - עוזי בן יצחק, מג"ד 410 - אמנון מרתון

בשלב זה קיבלתי כבר סמג"ר עבור גודוד 410 במקום שלום עין-גיל שנהרג בתאונה, ושמו - אלקן חיים.

סמג"ד 409 - עמוס אונגר, וסמג"ד 407 - ישעיהו בייטל

ביום השני לישיבתנו באזור חמדיה, כאשר כל אזור "מיסורי"-אמיר¹, עד לתעלה, נמצא תחת תצפית שלנו ובשליטה מוחלטת, גילינו תנועת טנקים בעוצמה של בסביבות ה-50 כלים הטנקים האלה נעו מאזור "לכסיקון"

דרך "מיסורי" ממערב למזרח, ישר לעבר חמדיה (אגף צריך לציין כי רכס "מכשיר היה בידי האוייב

רכס "מכשיר" הוא רכס שמצד מזרח לו ישנה דיוגת חול, שאֵצה מאפשרת מעבר ויש בו, בכולו, הרבה מאד שטחים סגורים) זה היה מצפון לנו. באותו שלב, אחת הפלוגות של גדוד 409 אֵכטחה את האגף, כל הזמן, צפונה. וממזרח, גדוד 410, שישב על הרכס מזרחית ל"מכשיר", שלט על החלק הגבוה שלו

ראינו את התקדמות הטנקים. כולם נכנסו לכוננות, כאשר ההוראות שלי היו להיות בעמדות תצפית, לא

להתגלות, לתת להם להתקרב לטווח קרוב, ואז-לעלות ולדפוק

2732

מפקד האוגדה נכנס לרשת שלי ונתן אישור לכך. הוא רק ביקש לוודא שלא נעלה מאוחר מדי וכחוצאה מזה לא נוכל לעצור את ההתקפה בזמן. כמו כן הוא הביע את דעתו, כי הוא מעדיף שנעלה יותר מוקדם ונתחיל להעסיק אותם בטווח רחוק. כתוצאה מזה, באמת, עלינו קצת מוקדם יותר והתחלנו לדפוק להם את הטנקים. כאשר הם, תוך כדי תנועה, לא יכלו לגרום לנו לשום נזקים, פרט ^{לנזק} ארטילריה (כאשר הארטילריה ירדה עלינו גם לפני זה, בכמויות גדולות)

כתוצאה מהארטילריה, בשלב זה היה לנו הרוג אחד - קמב"צ 407, סגן גרנק דב. ההתקפה הזו התקדמה לעבר "חמדיה", כאשר בשלב מסוים הם נכנסו לשטח מת לנבינו, צמוד לרכס "חמדיה" ממערב עד אז כבר מספר טנקים בערו בשטח השלב הבא היה, שאת הטנק המצרי הראשון גילינו על הרכס, ממולנו, בטווח של 50 מטר לפני ^(150 מטר דרום ו-100 מטר מזרח) הטנק של מ"פ ח', פגע בשרשרת וקרע לו את השרשרת. אך מייד אחרי זה ^{טנק} טנק, שעמד מדרום לטנק של שוקה, דפק אותו באגף.

למעשה, עם דפיקת הטנק הזה, שהגיע עד לחלק העליון של חמדיה, ההתקפה המצרית נשכרה אני מעריך - ובאותו היום אמרתי את זה גם לאלוף הפיקוד שהתעניין בקשר ^{אנחנו} דפקנו באותו השלב כ- 35-30 כלים של האויב לנו בשלב הזה נפגע טנק אחד, שנפגע מטיל שגורה מ"מכשיר" והוא נשרף והתפוצץ. אגב, בכל השלב הזה, היה נוכח באזור סגן מפקד האוגדה על אחד מהטנקים שלי. מייד אחרי שבירת ההתקפה הזו, קיבלנו פקודה להסתער על האויב ממזרח למערב, ישר מרכס "חמדיה" לעבר מערב לדעתי, חבל שלא השארנו חיפוי על "חמדיה" אבל הפקודה בוצעה מיידית והסתערנו, עם גרוד 407 משמאל ו-409 מימין, לעבר "מיסורי" ו"טלביזה" זאת, כאשר סמג"ד 410 קיבל פקודה (כי הסמג"ד נפצע מהארטילריה ופונה) לעקוף את "מכשיר" מדרום ולהסתער אחרי 407 ו-409 בגל שני הסמג"ד שמע את הפקודה וכאשר אני הייתי כבר באמצע ההסתערות עם 2 גדודים, הוא פנה וביקש אישור לעקוף את "מכשיר" מצפון, כיוון שהוא נמצא כבר יותר צפונה. אני לא שמעתי את הבקשה שלו הסמג"ד טוען, כי סגן מפקד האוגדה ענה לו ואמר לו "נוע, סוף". אני לא שמעתי גם את תשובת סגן מפקד האוגדה.

הגדוד הזה נכנס בין רכס "מכשיר" ו"חמוטל" עלה על מארב טילים ונדפקו לו שם כ-13 כלים. כאשר מ"פ אחד נשאר בשטח ו-מ"פ שני נעדר הסמג"ד ועוד מ"פ אחד הצליחו לחזור. ההסתערות של גד' 407 לעבור דרום "מיסורי" ו"אמיר" הלכה יחסית, לא רע ^{אך} וכמעט ללא נפגעים. גד' 409, עם מעבר "טלביזה" מדרום, חטף מכת טילים מאזור "טלביזה" וגם מאזור "מיסורי" וגם לגדוד הזה נפגעו כ-6-7 טנקים חלק מהאנשים מתוך הטנקים הפגועים ^{אך} חול ^{אך} ע"י טנקים אחרים חלק מהטנקים הפגועים הצליחו לחזור בעצמם. אבל נשארו גם הרבה נעדרים בשטח, כשרוב הנעדרים הם של גדוד 410, מהטנקים שנשארו בין "מכשיר" ל"חמוטל".

אחרי זמן מה, חטיבה 14 החליפה אותנו, אחרי שהיא התארגנה במשך יומיים. אנחנו חזרנו לציר "מבדיל" להתארגנות בציר "מבדיל" שהינו יומיים, כאשר עיקר האירועים באותה עת היו

s/..

2736

ס/ב
ל/ב

א. גדוד 407, בשלב מסוים, קיבל פקודה לנוע לגזרה הדרומית ולעבור ת"פ האוגדה הדרומית לצורך

תגבור

ב. לחימתו של גדוד 407 כנגד אנשי קומנדו שנחתו דרומה לציר "עכביש"

בשלב זה, המג"ד של 410 היה יהודה גלר (אחרי שיהודה מרתון נפצע)

אני רוצה להוסיף פה את נסיון כיבוש "מכשיר" ע"י גדוד 410 בשלב מוקדם יותר, לפני ההסתערות על "טלביזה" ו"מיטורי". בהתקפה הזו נפצע המג"ד אמנון מרתון ופונה. בשלב מאוחר יותר ^למליתי את אחד ה-סמח"טים, את יהודה בכר, לפקד על הגדוד. הוא נפגע גם כן מההפגזה ^ב שבשלב ההתארגנות בציר "מבדיל" קיבלתי את יהודה גלר כ-מג"ד והוא ביצע את הלחימה הזו, שהזכרתי קודם, מול אנשי הקומנדו בגמר ההתארגנות בציר "מבדיל" קיבלתי פקודה לנוע במהירות על ציר "רכיב" ולתפוס את ^לאזור "אדרה", דרומה ל"כשוף" ולהיות מוכנים לאוייב שינוע ^לדרום. את התנועה הזו ביצענו במהירות.

באזור "אלתרן" ירדו עלינו 4 מטוסי מיג, שאחד מהם הופל ע"י פלוגה ח' התארגנו במקום. לא הגיע לשם שום אוייב.

בשלב מאוחר יותר הגיע מפקד האוגדה, אשר ביצע איתי תצפית לעבר "לקקן", ציר "עכביש" וציר "נחלה" במקום זה הוא נתן לי פקודה להיות מוכן להחליף את חט' 14 ב"חמדיה" ו"כישוף". ואכן, ההחלפה הזו בוצעה עוד באותו היום, לקראת העל

כאן אני צריך לציין, שכל זמן שהותנו ב"חמדיה" - "כישוף", אנחנו החזקנו 2 מחלקות טנקים ב"חורבה" לתצפית לעבר דרום - "בוצר" ודרומה טנקים אלה נחקלו בשלב מסוים בטנקים של האוייב ודפקו לאוייב טנק אחד ועוד נגמ"שים. ^להזמן, תפקיד זה בוצע ע"י פלוגה ג' ו-מ"פ ג'

מכאן, אני עובר לליל ההתקפה. לקראת ליל ההתקפה קיבלתי פקודה להעביר את גר' 407 ת"פ חטיבה 14

ועם 2 גדודים, 409 ו-410, להיות מוכנים ללחוף מ"חמדיה" מערבה, לעבר מיסור", לשם הטעייה, ולשם

לחץ. את זאת ^לעל לעשות שעה לפני תחילת ירידת חט' 14 מציר "כספי" לעבר ציר "לכסיקון" ותחילת

התקופה של אזור "לקקן"-עכביש" מדרום

6/..

2740

זה בוצע בהתאם לתכנית, כולל עם ירידה זעירה לעבר "סלביזיה", כדי לא לחטוף טילים נוספים. בשלב זה בוצעה ההטעייה, אם אני זוכר היטב, ללא אבידות, למרות שהארטילריה ירדה עלינו ללא הפסק, בצורה מדויקת ובכמויות.

שאלה האם ההתקפה שלכם היתה צריכה להיות התקפת הטעייה לאוגדה?

תשובה כן ברור שההתקפה הזו היתה צריכה להיות הטעייה להתקפה האוגדתית, שהיתה צריכה לבוא מדרום, ואם אני זוכר היטב, היא התחילה בשעה 1700 אחה"צ, כאשר תחילת הקיפה של חט' 14 היתה מתוכננת לשעה 1800. דבר נוסף, שהיה מוכתב בהתקפה זו, זה שגדוד 407 שלי יתקוף מאזור "לקקן", לאורך ציר "עכביש" מזרחה, כדי שהגדוד הזה יהיה קרוב אלי ושאוכל לקבל אותו חזרה ת"פ, מייד בגמר ההתקפה של חטיבה 14

ההתקפה של חט' 14 בוצעה וציר "עכביש" נפתח וציר "נחלה" נפתח.

בהתקפה של חטיבה 14 נשחק גדוד 407. ה-מג"ד עזב את הגדוד לפני ההתקפה כתוצאה מכך שנודע לו, כי גם אחיו וגם גיסו נהרגו במלחמה. על הגדוד פיקד ה-סמג"ד ישעיהו בייטל, אשר נפצע במהלך הקרב, ולמעשה, לגדוד הזה, מתוך 29 טנקים שאתם יצא להתקפה, נדפקו באזור "לקקן"- "עכביש"- "טרטור"- "נחלה" - 20 טנקים. נדמה לי כי כ-3 מתוך ה-20 הדפוקים הוא ^{כבד} ~~הוא~~ לחלץ בעצמו הגדוד הזה ודתר עם 12 טנקים. פלוגה א', עם 4 טנקים ועוד 2 טנקים מפלוגה ב' בפיקוד מ"פ א' (זאת, כאשר לא ברור מה קרה עם מ"פ ב' גדעון גלעד) ופלוגה ג' עם 6 טנקים, בפיקוד המ"פ האורגינאלי - גבי ורדי, נשארו ת"פ חטיבה 14 ובעברו את התעלה; ועם חטיבה 14 - לגדה המערבית אחרי חטיבה 421

חטיבה 600 נשארה בגדה המזרחית עם 2 גדודים בלבד 409 ו-410.

לקראת שחר קיבלנו פקודה לתפוס ולהכטיח מעבר בציר "עכביש", ולהחליף במקום זה את הטנקים של

חטיבה 14

למעשה, לקראת שחר הציר היחיד הפתוח היה ציר "עכביש" - צומת "לבסיקון" ³⁷ ~~צומת~~ "נחלה" ו"נחלה"

7/

2744

לתוך "מצמד" הטנקים שהיו באבטחה עמדו כ-50 מטר צפונה ל"עכביש" מאחורי סוללות למעשה, אך

ורק הציר היה פתוח, כאשר צפונה, לא היה מטוהר ולא היה פתוח.

עם עלות השחר, היה נראה לי כי לפחות קטע מצפון ל"עכביש" ריק מאויב. התחלנו, עם 2 הגדודים, להתקדם לאט, לאט, בחיפוי, צפונה דיווחתי למפקד האוגדה. מפקד האוגדה ביקש, אם יש ביכולתנו לפתוח את ציר "טרטור" - דבר שיאפשר את הכנסת גשר הגלילים ואכן באמת תוך שעתיים, שלוש, אנחנו התקדמנו עד צפונה ל"טרטור".

לאחר דיווח שלי אל מפקד האוגדה שציר טרטור פתוח, קיבלתי פקודה מיד לגרור את גשר גלילים לתוך התעלה.

נתתי פקודה לגד' 410 להרתם לכך, כאשר האבטחה לעבר צפון, לעבר "מיסורי" בוצעה ע"י גד' 409 בלבד גד' 410 נרתם, התחיל לגרור בתנועה איטית, תוך סתימת התעלות לפניו, ובסבלנות גדולה מאד של המג"ד, אפשר לומר שבאמנות, הכניסו את גשר הגלילים לתוך התעלה. בו זמנית, גדוד 409 קיבל פקודה ללחוץ על דרום "מיסורי" מדרום ועל "אמיר". דבר זה בוצע קצת ממזרח ל"אמיר". במקום זה הגדוד השמיד מספר טנקים של האויב, אבל בו-זמנית, גם לו נדפקו כ-5 טנקים מטילים. עוד אחד - מטנק מאזור "אמיר" עוד אחד - ממיגים ^{מ"3} שירדו עלינו (כאשר בקרבנו ממש בין הטנקים, נפלו 2 מיגים) ועוד 2 טנקים שעלו על מוקשים.

הגדוד לא המשיך בלחץ צפונה, אלא נחלץ וחלץ איתו גם את אותם הטנקים, שאפשר היה להעמיד על הרגליים בינתיים, גם גדוד 410 גמר את משימתו, הכניס את גשר הגלילים וחזר לחטיבה. והחלפנו את חט' 14 במשימת ^{חט' 14} אבטחה לעבר צפון, באזור ציר "ש"ק".

בזמן שגדוד 409 לחץ על דרום "מיסורי" ממזרח ל"אמיר", חטיבה 14 עמדה לאורך ציר "ש"ק". כך שהיינו למעשה בקו אחד למעשה, אותם הטנקים שדפקו על גדוד 409 מתוך "אמיר", הם נדפקו ע"י חטיבה 14 ממערב ל"אמיר" (כולל 2 בניני המשאבות שבאמיר, שהיה שם ריכוז של תחמושת או טילים, שלמעשה פוצצו ע"י מספר פנזי טנקים של חט' 14)

למחרת מצאנו את עצמנו כאשר

א. גדוד 410, פרוס לאורך ציר "ש"ק" מ"אמיר" ועד התעלה, במקומות היכן שעמדו הטנקים של חט' 14
ב. גדוד 409 פרוס מ"אמיר" מזרחה, קצת דרומה לסג' 185

במצב כזה קיבלנו פקודה לנסות ולהרחיב את ראש הגשר וללחוץ כלפי צפון ככל שאנו יכולים. עשינו את זה בתנועה איטית, זהירה, תוך חיפוי הדדי, ללא הסתערות ואכן, גדוד 410 התקדם כ-4 ק"מ צפונה לאורך ציר "ראש", צמוד לתעלה. זאת כשהוא מקבל אבטחה-אגף מהרמפות שבגדה המערבית (הרמפות שהיו לשעבר של המצרים, שנכבשו ע"י כוחותינו לפני כן), כך שלפחות האגף המערבי היה מאובטח לו

s/.

2748

גדוד 409 לחץ מדרום לצפון לעבר סגול 104 והחוליות כ-2 ק"מ מ-104.

במצב זה, הגענו עם גד' 410, בערך כ-1 ק"מ מדרום לציר "אושה", ועם גד' 409, כ-ק"מ מדרום לסגול

104 והחוליות ממערב

ההתקפה על "מיטורי"

נדמה לי כי באותו היום בשעה 1000, או 1030 לפניה"צ, זומנתי למפקד האוגדה לקבוצת פקודות בציר

"חבית 36". הגעתי לקבוצת הפקודות, ואחרי סקירת המצב קיבלתי פקודה שלפיה אנו חייבים להרחיב את

ראש הגשר שבגדה הדרומית, ולכן, עלי לתקוף את "מיטורי" ומיד ^{שאלתי} ~~ע"י מפקד האוגדה מהי~~

השעה, שאהיה מוכן כדי לתקוף אמרתי לו, כי אני מעדיף את השעה 1500 אחה"צ.

קיבלתי פקודה לבצע את זה בשעה 1300 בצהריים, זאת כאשר היה מתוכנן כי בין 1030 לשעה 1300, אני

אקבל ריכוז ארטילריה וריכוז של סיוע אויר בהמשך, עוד בקבוצת הפקודות, מפקד האוגדה תיקן את השעה

ואמר כי נרא ^א לו כי לא אספיק ולכן הוא דוחה את תחילת ההתקפה לשעה 1400

בשחזרתי, זמנתי את המג"דים. הסברתי להם מה הכוונה לעשות. כמו כן משכתי את גדוד 409 קצת לעבר

צפון-מערב זאת, כדי שהוא לא יתקוף מדרום לצפון, אלא ש-2 הגדודים יתקפו מכוון דרום מערב - מערב,

לעבר מזרח - צפון מזרח.

בזמן נתינת הפקודות-מג"דים, הסתבר לי כי שום סיוע אוירי לא ^{הגיע}. אמנם, מדי חצי שעה הופיעה רביעיה

של מטוסינו והורידה פצצות מגובה רב אך לרוב לא עשתה כן במקומות הנכונים ^{באתר} המקרים אף הפציצו

מטוסינו את גדוד 409 וכתוצאה מכך נהרגו 2 חיילים ונפצע מ"פ.

עד השעה 1400 לא היה לי שום ריכוז, לא ארטילרי. נדמה לי כי היה גדוד תת"מ אחד לטובתי, עם כ-

700 פצצות אך באותו שלב הסתבר שחלק גדול מהפצצות האלה כבר הוצא מאז שעות הבוקר להטרדת

מקומות, כגון "טלביזיה", החוליות מצפון ל-104, אזור "לכסיקון", אדום 247 וצפונה מזה. על כל פנים

היה גדוד אחד ויחיד, 160 מ"מ, לרשותי, עם כ-700 פצצות, שריבן הוצאו כבר באותו שלב.

באשר לסיוע האוירי, הופיעו מדי פעם רביעיות, אבל ברווחים עצומים של חצי שעה ויותר מזה

דיווחתי למפקד האוגדה וכתוצאה מכך הוא דחה את תחילת המתקפה ל-1430 כאשר מצב זה לא השתנה, הוא ~~היה~~

דחה שוב ל-1500, ושוב ל-1515

ב-1515 קיבלתי הודעה שכ-8 זוגות מטוסים עומדים לרשותי באופן רצוף, זוג אחר זוג ביקשתי לדחות

את תחילת ההתקפה עד גמר תקיפת 8 הזוגות האלה ^מ ~~מ~~ קד האוגדה הורה לתקוף אותם בו זמנית ומיד.

נתי פקודה הגדודים התחילו לנוע בפריסה רחבה ובהסתערות בתנועה גדולה. זאת כאשר זוג המטוסים

הראשון שירד, ירד צמוד מאוד לפני הטנקים של גד' 410 כיוון שפחדתי שהזוג השני ירד על 410, הכנסתי את

הזוגות יותר מזרחה

עם תחילת התנועה, נתקל גדוד 409 בכ-20-25 טנקים באזור החוליות שמצפון ל-104 וצפונה. הגדוד נעצר

בעמדות אש והתחיל להשמיר טנקים. הוא השמיד במקום זה כ-20 טנקים

9/ .

גדוד 410, בתנופה גדולה, המשיך את ההסתערות, כאשר הוא חוטף נשק נ. ט. מכל הבא ליד. מגדוד 410, שיצא עם 25 טנקים להתקפה, נשארו רק 4 טנקים ללא פגיעות (ביניהם טנק המג"ד), אשר חפסו רכס בקילומטר וחצי צפון מזרחית מהמקום שעמדו בו לפני תחילת ההתקפה. היו מעט טנקים מגדוד 410, שהספיקו לעבור את ציר "לכסיקון" מזרחה ולחצור לעומק המערך המצרי גם הטנקים האלה נדפקו בהמשך, בחלקם מאחור, ונשארו בשטח. חלק מהטנקים שקיבלו 3-4 פגיעות, אבל נשארו בכושר נסיעה, הצליחו לחזור בעצמם. אבל בשטח, כפי שאמרתי, נשאר המג"ד עם 4 טנקים

כינסנו את הטנקים הפגועים ונצטוו להחזירם במהירות האפשרית לכשירות יצויין שמההתקפה הזו נשארו בשטח 11 טנקים שרופים וכמו כן מספר גדול של נעדרים, שלא יכלו להגיע אליהם. בין הנעדרים הסמג"ד מהצפון, שהגיע כחצי שעה לפני ההתקפה, ומ"פ אחד. מ"פ שני, שמילוביץ, חזר רגלית למחנה בבוקר, לאחר לילה שלם שהלך דרך המערכים המצריים, עם איש צוות נוסף מהצוות שלו, והצליח לחזור לקווינו.

כאן, אני צריך לציין, כי נאמר לי, שכל סיוע אוויר שאקבל בהתקפה על "מיסורי" יהיה בקשר איתי כאשר אנו אכונן את המבנים. אולם למעשה, היו הרבה מבנים - רביעיות, וחלק מ-8 הזוגות האלה - שלא כתחו כלל מכשירים ולא יכולנו להתקשר איתם. כל זאת בניגוד לסיכום. לא היה לנו מושג עד היכן מתפרס מערך "מיסורי" לא היו לנו פוטוסטטים ולא תצלומי אוויר. לא ידענו על קיום שדות המוקשים בשטח, כי הם לא היו מגודרים ושרדה מוקשים שהיה לאורך ציר "אוש" מדרום לציר, גרם מייד להוצאת מספר כלים מכלל פעולה, לאחר שהם עלו על מוקשים. כאן אני צריך לציין, שגם בהתקפות הקודמות על "טלביזיה" על אזור "עכביש", "טרטור", "אמיר", לא היה מקרה אחד שידענו בדיוק, איך המערך מאורגן ולא היה מקרה אחד שקיבלנו פוטוסטטים או תצלומי אוויר למעשה, בכל ההתקפות התייחסנו למפת הקוד "מיסורי" שבילנו, למעשה, היתה הבינה כפי שהיא מסומנת במפת הקוד. כאשר, למעשה, זה מערך רצוף הרבה מאד צפונה לביצה זו ומערבה ממנה לעבר אגם תמסח

אני רוצה לציין שההסתערות הזו על מיסורי לא נראתה לי מתחילתה אני הבעתי דעה זו גם בקבוצת הפקודות אצל מפקד האוגדה, אשר הוא נתן לי את הפקודה. ואז הוא הציע לי, כי הוא בעצמו יבוא ויעשה את זה. אמרתי לו כי הדבר מיותר וכי אני אעשה זאת, אם אקבל פקודה, למרות שלדעתי זה יעלה לנו ביוקר. ואכן, זה קרה בדיוק כפי שחששתי את הסתייגויותי בעת קבלת הפקודות הבעתי לאור הלכחים שהיו לי מההסתערויות הקודמות על "טלביזיה", על "מכשיר", על אזור "אמיר", ועל אזור "עכביש" "טרטור". אני חושב ש-4 ההסתערויות האלה, שקדמו להסתערות על "מיסורי", הספיקו ללמד אותי לקח, כי אין אפשרות להסתער בצורה כזו על מערך חי"ר מלא כלי נשק נ. ט. ובעיקר טילי "סאגר", אשר מצד אחד אין אפשרות לגלות אותם, ומהצד השני הם מצליחים לפגוע בטנקים בצורה יעילה מאד ומדויקת מאד, מטווח 3000 מטר.

אני חושב כי על מערכים כאלה יש להסתער אחרי

א. הפגזה ארטילרית כבדה ארוכה ומסיבית, עם פצצות רסק אוויר

ב. סיוע אוויר רציני הפעלת חרמ"ש בין הטנקים בכלים המאפשרים קצב חנועת טנקים, קרי - נגמ"שים, ~~אשר~~

10/..

עם ייצור אש גדולה קדימה כלומר, על כל נגמ"ש יהיו 3 מיקלעים ועל הטנקים מיקלעים חקינים) ולא כפי המצב בו אני הייתי) כל זאת, כאשר עם עליית טנקים על היעדים, החרמ"ש יורד ומטהר את היעדים מתוך נסיון ידעתי, שגם אם טנקים מניחים לטוף היעד (למרות שפה לא ראיתי את הסוף) ואין מי שמטהר לאחר מיד, אז זה רק ענין של זמן עד שהטנקים נדפקים עד האחרון שבהם (כאשר הטנקים שלא נדפקו מקדימה, נדפקים מאחור).

פעילות החטיבה לקראת הפסקת האש ולאחריה

בגמר ההתקפה הזו קיבלתי פקודה להשאר עם 2 הגדודים הרי מדולדלים שלי ממזרח, ותפקידי לאבטח את ראש הגשר מול דיביוץ 16 ממיטורי וצפונה. החארגנו בשטחים שמדרום לציר אושה ומדרום לאזור סגול 104. למחרת, צמוד להפסקת האש קידמנו לאט לאט את הכוחות בסוף תפסנו קו, כאשר טנקים מחזיקים במפרש, וצפונה למפרש, לאורך ציר אושה, כולל צומת אושה - לכסיקון, מעל לחוליה שמדרום, מערב לסגול 167 (קרי, ממש לפני 167), בסגול 104 ובסגול 194. זאת, כאשר חטיבה 274 מחזיקה ממזרח לנו את פוטון 136 ואת חמדיה. בפריסה הזו נשארו כעת הפסקת האש בימים הראשונים לאחר הפסקת האש, קיבלנו הוראה, הקיימת למעשה עד היום הזה, שלא להוציא מהקו אף טנק אחד להתארגנות, אלא להיות בכוננות מלאה ולבצע את הטיפול בכלים והטיפול באנשים בתוך הטנק. כך זה מבוצע גם כעת. כרגע, כשבוע ימים לאחר כניסת הפסקת האש לתוקפה, עלי לציון, כי לדעתי יש לי בחטיבה 2 בעיות מוראליות, כפי שאני מרגיש אותן א. לא ניתן לי עדיין לארגן מחדש את גדוד 407. פלוגת המפקדה של הגדוד ופלוגת החרמ"ש של הגדוד נמצאה איתי ללא אבא, ללא הטנקים של הגדוד, שנשארו עדיין ת"פ חט" 14. אני חושב, שחיוני ביותר להקים את הגדוד הזה על הרגליים, מוקדם ככל האפשר. ב. לחטיבה, למרות שעסקה בעבודה השחורה והקשה ונלחמה קשה עם הרבה נפגעים, לא ניתנה הזדמנות לעבור לגדה המערבית. על בעיה זו אני מתגבר עם הסבר לאנשים, אבל יש לי הרושם שזה, במידה מסוימת, כואב להם.

סיכום ונפגעים

כרגע, שבוע אחרי כניסת הפסקת האש לתוקפה, יש לי 48 טנקים על הרגליים במסגרת 2 הגדודים שאצלי. 12 טנקים נוספים - אלה שנשארו מגדוד 407 נמצאים ת"פ חט" 14 כלומר סך הכל 60 טנקים כמו כן ישנם עוד כ-4 טנקים, שהם בעבודה להחזרה לכשירות. כך שאני אעמוד, כנראה, סה"כ (כולל אלה שת"פ חט" 14) על 63 טנקים מתוך 111 איתם יצאתי למלחמה בגדה המזרחית, מתוך ה-63 נמצאים 48 כח האויב ממולי הוא א. 118 טנקים צמודים אלי באזור איסמאעליה. ב. כ-50 יצפונה יותר, באזור הפירדאן טנקים 20- עוד צפונה יותר, באזור קנטרה

אני מוכרח לציין כי הכמויות הגדולות של טנקי האויב אינן מדאיגות אותי. אני חושב כי אנו נעצור כל התקפה מצפון לדרום ונשמיר הרבה טנקים, למרות יחסי הכוחות.

הדבר היחידי שמפריע לי הוא, שאם אצטרף עוד פעם להסתער על מערך החי"ר הצפוף הנמצא בצפון, מיסורי" וצפונה לו - מערך המלא כלי נשט נ.ט., אני חושב, שאסור לבצע את זה עוד פעם, כפי שביצענו כבר 5 פעמים עד היום.

לשאלתו של לוינ, אני יכול רק להעריך כמה טנקים נפגעו. אני מעריך כי בחטיבה חטפו פגיעות, לפחות כ-80-85 טנקים, שבחלקם הוחזרו לכשירות. מתוך מספר זה הושבתו למעלה מ-40. זה גם נותן את המספר. יצאתי עם 111 טנקים, כאשר ברגע, עם הסה"כ שיש לי, אני מגיע ל-63 טנקים. בחטיבה נהרגו עד היום 60 חיילים, וכן יש לה 65 נעדרים וכ-140 פצועים. הייתי אומר, כי כל המספרים האלה עדיין צנועים, לא מדויקים ולא בדוקים. אני חושש, כי יש לנו קצת מעל למספרים האלה בכל אחד מהסוגים.

אולי לסוף, אני צריך להעריך כמה טנקי אויב החטיבה דפקה בכל המרובע הזה של "חמדיה"-טלויזיה"- אושה" מצפון ו"כישוף"-עכביש"-אמיר"-שיק" מדרום ההערכה שלי היא כי החטיבה דפקה בסביבות ה-100, זו הערכה זהירה, לא מדויקת בנוסף, החטיבה דפקה לאויב הרבה מאד כלי רכב ונגמ"שים, מכל הסוגים. רובם עדיין בשטח המשתרע מ"שיק"-אמיר" וצפונה עד לאזור "אושה"

- סוף -